

Hvornår er man ung?

Det er i teenage- og de tidlige voksenår, at vi udvikler identitet og gennemgår en række vigtige udviklingsmæssige milepæle som fx uddannelse og karriere, selvstændiggørelse og autonomi samt udvikling af sociale og intime relationer. Dette er afgørende for ungdomslivet her og nu - og for sundhed, medborgerskab og livskvalitet på den lange bane (1). Disse milepæle kan blive udfordret i forbindelse med kronisk og alvorlig sygdom og unge og unge voksne har behov for særlige initiativer i forbindelse med alvorlig og kronisk sygdom (2).

Aldersgrænser og -definitioner afhænger blandt andet af kulturel og social kontekst og der er mange forskellige definitioner af, hvornår man er ung. Det har betydning for, hvordan vi taler om – og forstår – denne vigtige periode i livet. Og det har betydning i forhold til planlægning og forskning.

WHO definerer ungdomsårene i flere kategorier (3):

- Adolescents: 10-19 år (begge inklusiv)
- Youth: 15-24 år (begge inklusiv)
- Young people: 10-24 år (begge inklusiv)

Det er foreslået at opdele denne brede definition i mindre intervaller (1):

- Tidlige ungdomsår 10-13 år: inkluderer bl.a. pubertetsudvikling, overvejende konkret og kortsigtet tænkning, begyndende følelsesmæssig adskillelse fra forældre og tidlig eksperimenterende adfærd.
- Mellem ungdomsår 14-17 år: inkluderer bl.a. pubertetsudvikling, begyndende abstrakt tænkning, seksuel orientering og -eksperimenter, stærk identifikation med jævnaldrende, udskoling og ungdomsuddannelse, eksperimenterende - og evt. risikabel adfærd samt nye rettigheder. Det er bl.a. den 15-årige, der kan samtykke til behandling.
- Sene ungdomsår/unge voksenår 18-24 år: Inkluderer bl.a. fortsat hjerneudvikling, fortsat identitetsudvikling, langtidsplanlægning og potentiel eller reel økonomisk selvstændighed. Nye rettigheder inkl. tavshedspligt overfor forældrene.

Susan Sawyer et al har foreslået at udvide begrebet 'adolescence' til op til 25 år, for at tydeliggøre at der er tale om en aldersgruppe med særlige sårbarheder og muligheder (4) . Dette kan på den anden side udvande de særlige udviklingsmæssige forhold, der gør sig gældende for teenagere og udfordrer unges autonomi og rettigheder (5,6). Arnett introducerede begrebet "emerging adulthood" for personer i alderen 18-29 år for at imødekomme den store gruppe unge voksne, der fortsat er under uddannelse, ikke har dannet egen familie og i en del lande bor hos deres forældre sent i 20'erne (7–9). Inden for kræftområdet defineres unge/unge voksne ofte op til 29 eller 39 år (10).

I DSUM definerer vi unge som 12-24-årige (begge inklusiv) begrundet i, at de fleste unge omkring 12-års alderen vil være i starten af deres pubertet, og at hjernen for de flestes vedkommende er færdigudviklet, når de er midt i 20'erne. Derudover vil de fleste unge på dette tidspunkt leve et selvstændigt liv med uddannelse eller job og bo uden deres forældre.

Referencer

1. Christie D, Viner R. Adolescent development. *BMJ* 2005;330:301–4.
2. Suris JC, Michaud PA, Viner R. The adolescent with a chronic condition. Part I: developmental issues. *Arch Dis Child* 2004;89:938–42.
3. WHO. Kan downloades via: http://www.searo.who.int/entity/child_adolescent/topics/adolescent_health/en/):
4. Sawyer SM, Azzopardi PS, Wickremarathne D, Patton GC. The age of adolescence. *Lancet Child Adolesc Health* 2018;2(3):223–8.
5. Sawyer SM, Azzopardi PS, Wickremarathne D, Patton GC. The age of adolescence...and young adulthood - Authors' reply. *Lancet Child Adolesc Health* 2018;2(4):e7.
6. McDonagh JE, European Training Effective Care and Health Faculty. The age of adolescence...and young adulthood. *Lancet Child Adolesc Health* 2018;2(4):e6.
7. Arnett JJ. Emerging adulthood. A theory of development from the late teens through the twenties. *Am Psychol* 2000;55(5):469–80.
8. Arnett JJ, Žukauskienė R, Sugimura K. The new life stage of emerging adulthood at ages 18-29 years: implications for mental health. *Lancet Psychiatry* 2014;1(7):569–76.
9. Arnett JJ, Padilla-Walker LM. Brief report: Danish emerging adults' conceptions of adulthood. *J Adolesc* 2015;38:39–44.
10. Kræftens Bekæmpelse. Kan downloades via. <https://www.cancer.dk/hjaelp-viden/boern-og-unge/hvis-du-er-barn-eller-ung/ung-med-kraeft/>